

Nr 503

Av herr **von Friesen m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 111, med förslag till lag om ympning mot smittkoppor.

I proposition nr 111 föreslår Kungl. Maj:t, att den hittillsvarande barnvaccineringen mot smittkoppor alltså skall vara obligatorisk. En väsentlig uppmjukning har dock skett i fråga om möjligheterna att erhålla befrielse från ympningsplikten.

I två likalydande motioner vid 1957 års riksdag, I: 7 och II: 6, hemställdes, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t framhålla som sin uppfattning, att bestämmelserna om skyddskoppsympning bör omarbetas i syfte att ersätta den obligatoriska ympningen av barn med en frivillig sådan. Riksdagen beslöt emellertid efter förslag av andra lagutskottet att i avvaktan på förslag från Kungl. Maj:t avslå motionerna. Riksdagen ville taga ställning till frågan i hela dess vidd först efter avslutande av den då pågående utredningen inom medicinalstyrelsen.

Denna utredning är nu färdig och föreslår ett bibehållande av ympningsplikten. Som skäl anföres en befarad sänkning av ympningsfrekvensen av sådan omfattning att grundimmuniteten hos befolkningen skulle väsentligen minskas.

Med återopande av de skäl som anförts i de tidigare omnämnda motionerna delar vi icke denna uppfattning. Erfarenheterna hittills från de frivilliga ympningarna av bl. a. difteri, kikhosta, stelkramp, tuberkulos och polio är goda. Deltagandet i dessa vaccinationer är ofta större än i smittkoppsvaccinationen. Man måste fråga sig varför ett bibehållande av tvångsympning i ett enda fall skall vara nödvändigt, när frivillighetsprincipen i övrigt är accepterad. Helt säkert har tvångsympningen tidigare försvarat sin plats i en tid av bristande folkupplysning i hithörande frågor. I nuvarande läge måste den anses vara onödig. Den starka uppmjukningen av bestämmelserna om befrielse av icke medicinska skäl kommer sannolikt att medverka till en sänkning av frekvensen, så att denna i varje fall ej blir högre än vid en frivilligt genomförd ympning. Medicinalstyrelsens uppfattning att en sänkning av ympningsfrekvensen under 75 % skulle äventyra grundskyddet kan också diskuteras. Fråga är om icke gränsen är lägre, exempelvis 60 %. Att mer än hälften av befolkningen skulle begagna sig av ympningsskyddet, även om det ej vore i lag påbjudet, syns oss säkert.

Vår uppfattning i denna fråga är ingalunda grundad på tvivel om ympningens värde som skydd mot smittkoppor. Vad som i propositionen anförts om ympskyddets värde kan i princip godtagas, ehuru det måste ifrågasättas, om det skydd som erhålles mot smittkoppor genom nuvarande lag

kan anses fullgott. Skyddet beräknas avtaga redan efter 5 år och är helt försvunnet efter 20. Dessutom anser vi oss kunna ifrågasätta, om nuvarande skyddsbestämmelser är tillräckliga för att förebygga smittans införande i landet.

En ändring i gällande bestämmelser med huvudsyfte att bibehålla den obligatoriska ympningen för relativt lång tid framåt anser vi ej försvarlig. Man måste också fråga sig vilken motivering för ett övervägande av en frivillig vaccinering som någonsin skall kunna åberopas, om man godtager de medicinska myndigheternas uttalande i fråga. Gentemot medicinalstyrelsen och föredragande departementschefen vill vi som vår uppfattning framhålla, att tidpunkten nu synes mogen för ett avskaffande av den obligatoriska barnvaccineringen mot smittkoppor. Förslaget synes oss även på andra punkter i behov av överarbetning, varvid de remissledes anförda synpunkterna om införande av en helt ny lag om skyddsympning synes böra prövas.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen med avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 111 i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om ny utredning syftande till ett införande av i princip frivillig barnvaccinering mot smittkoppor jämte i övrigt förslag till de skyddsåtgärder som kan anses motiverade.

Stockholm den 9 april 1958

Bertil von Friesen

Einar Rimmerfors

Eric Nelander

Mac. P. Hamrin

i Kalmar

Nr 504

Av herr **Rimmerfors m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 115, angående ändrade grunder för den ekonomiska förvaltningen av de allmänna läroverken m. m.

(Lika lydande med motion nr 398 i Första kammaren)

Stockholm den 9 april 1958

Einar Rimmerfors

C. W. Carlsson

Elsa Ewerlöf

i Stockholm

Ture Königson

Nancy Eriksson